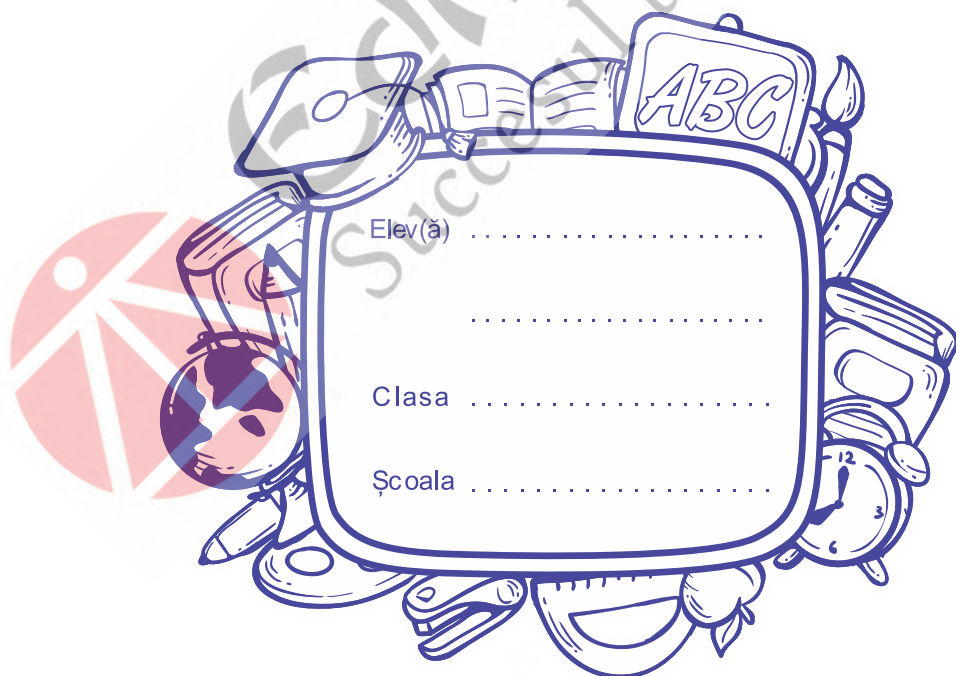

Mariana Morărașu

Campionii ortogramelor

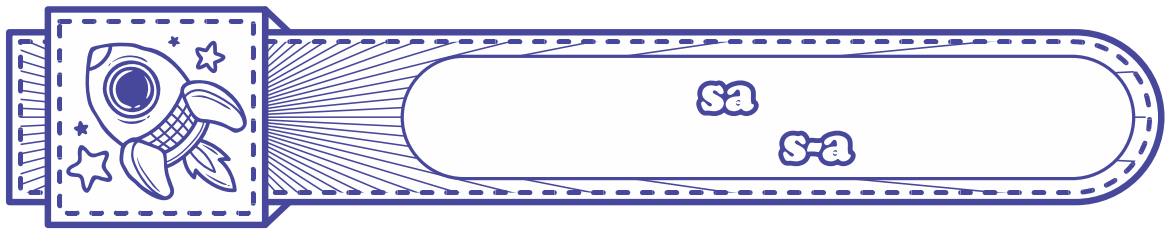
**Caiet de lucru
Clasele I - IV**

**Editura Taida
Iași**

Argument	3	cam, c-am	58
sa, s-a	5	vor, v-or	60
sau, s-au	7	mii, mi-i	62
într-o, într-un	9	mia, mi-a	64
dintr-o, dintr-un	10	cea, ce-a	66
nea, ne-a	11	car, c-ar	68
nai, n-ai	13	zile, zi-le	70
mai, m-ai	15	al, a-l	72
ia, i-a	17	noi, n-oi	74
săi, să-i	19	des, de-s	76
iau, i-au	21	var, v-ar	78
neam, ne-am	23	cor, c-or	80
sar, s-ar	25	dune, du-ne	82
cel ce-l	27	nor, n-or	83
miau, mi-au	29	na, n-a	85
iar, i-ar	31	lor, l-or	86
la, l-a	33	naș, n-aș	88
odată, o dată	35	șal, ș-al	90
demult, de mult	37	caș, c-aș	91
întruna, într-una	39	șale, ș-ale	92
printr-o, printr-un	41	ați, a-ți	93
dea, de-a	42	ca, c-a	94
deal, de-al	44	moi, m-oi	95
cei, ce-i	46	mor, m-or	96
va, v-a	48	ții, ți-i	97
căi, că-i	50	ai, a-i	99
cai, ca-i	52	vii, vi-i	100
mie, mi-e	54	voi, v-oi	102
nul, nu-l	56	ceai, ce-ai	103

Sa se scrie fără cratimă
(liniuță de unire) atunci când:

- este un cuvânt cu înțeles de sine stătător;
- se poate înlocui cu unul dintre cuvintele **ei** sau **lui**.

sora **sa**
ceașca **sa**
geanta **sa**

S-a se scrie cu cratimă
(liniuță de unire) atunci când:

- nu se poate înlocui cu **ei** sau **lui**;
- este format din două cuvinte care se rostesc împreună, într-o singură silabă.

s-a certat
s-a plimbat
s-a speriat

1. Completează propozițiile cu **sa** și **s-a**.

- ❖ Banca ___ a fost vopsită luni de tata.
- ❖ Barbu ___ plimbat cu bicicleta prin parc.
- ❖ Copilul nu ___ mirat de sosirea bunicii.
- ❖ Floarea ___ avea petale galbene.

2. Alege forma corectă prin încercuire.

În dimineața aceea de vară, soarele **sa** / **s-a** ridicat ușor pe cerul senin. Culoarea **sa** / **s-a** a uimit întreg poporul de păsărele. O rază fierbinte **sa** / **s-a** strecurat printre crengile copacului exact în scorbura **sa** / **s-a**.

3. Alcătuieste propoziții cu grupurile de cuvinte: **mama sa**, **s-a trezit**, **haina sa**, **s-a speriat**.

---

4. Corectează greșelile cu verde.

„– De ce porți pantofii ăștia vechi? Ai o pereche nouă acasă.

Fratele s-a întors patinând către sora s-a. Hans sa ridicat și sa îndepărtat, alunecând pe canalul acoperit cu strat gros de gheață.

În acel timp sa auzit o voce strigând:

– Hans! Gretel!“

(Mary-Elisabeth Mapes-Dodge – *Hans și Gretel*)

5. Completează spațiile libere cu cuvinte potrivite:

6. Completează propozițiile următoare:

❖ Mama s-a _____.

❖ Căsuța sa _____.

❖ Tractorul s-a _____.

❖ În mintea sa _____.

7. Alcătuieste propoziții cu sa și s-a.

sa _____

s-a _____

sa _____

s-a _____

sau

s-au

Sau se scrie fără cratimă
(liniuță de unire) atunci când:

- este un cuvânt cu înțeles de sine stătător;
- se poate înlocui cu cuvântul **ori**.

scrii **sau** citești
stai **sau** mergi
ceai **sau** suc

S-au se scrie cu cratimă
(liniuță de unire) atunci când:

- nu se poate înlocui cu **ori**;
- este format din două cuvinte care se rostesc împreună, într-o singură silabă.

s-au certat
s-au îmbrăcat
s-au plictisit

1. Completează spațiile libere cu **sau** și **s-au**.

- Calul _____ boul stăteau pe câmp în ziua aceea.
- Elevii _____ dus la școală după o săptămână.
- Când _____ văzut în oglindă, _____ speriat.
- Porțile _____ deschis și zmeul a răpit mica prințesă.

2. Încercuiește forma potrivită.

- A fost la mare **sau** / **s-au** la munte?
- Cum au auzit vestea **sau** / **s-au** dus la palat.
- Copilele **sau** / **s-au** plimbat cu tramvaiul toată ziua.
- Florina era mândră de copii **sau** / **s-au** de animale?

3. Alcătuieste propoziții cu grupurile de cuvinte: **s-au stricat**, **s-au ajutat**, **s-au întors**, **veverițe sau fazani**.

---

4. Subliniază greșelile. Transcrie corect pe spațiul de mai jos.

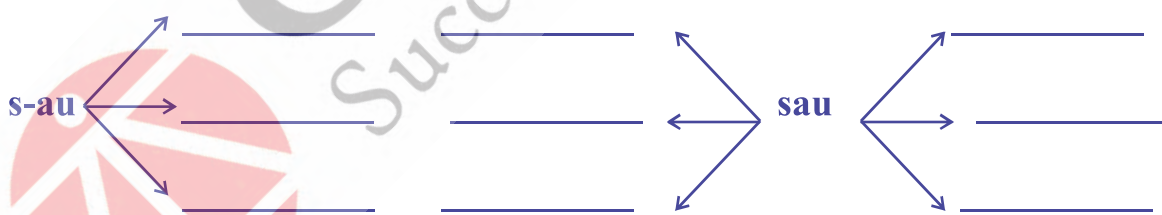
○ „Bălăica rămânea cu mama, deretica prin casă s-au îi citea, când nu avea altceva de lucru.“

(W. Grimm – *Povești*)

○ „Colegii lui Apolodor
Sau dus atunci la dirijor.“

(Gellu Naum – *Cartea cu Apolodor*)

5. Scrie în spațiile libere cuvinte potrivite.

6. Completează propozițiile următoare corespunzător.

- Furnicile s-au _____.
- _____ copacul sau floarea.
- Părinții s-au dus _____.
- Trandafirii s-au _____.

1. Completează propozițiile cu **într-o** și **într-un**.

- ◆ _____ zi veverița a strâns multe alune în scorbură.
- ◆ Am văzut _____ parc o salcie bătrână.
- ◆ _____ îndepărtată împărăție trăia un prinț.
- ◆ Copila a fugit _____ loc întunecos din pădure.

2. Adaugă cuvinte potrivite.

3. Continuă propozițiile:

- ◆ Am intrat într-o _____.
- ◆ Ionel a dus cartea într-un _____.
- ◆ S-a trezit într-o _____.

4. Scrie **într-o** și **într-un** în spațiile libere.

◆ _____ seară, motanul Aricel a venit în casă supărat. Stătea _____ colț și miorlăia. Nu știa nimeni ce are, dar bunica i-a pus _____ strachină lapte cald și s-a liniștit.

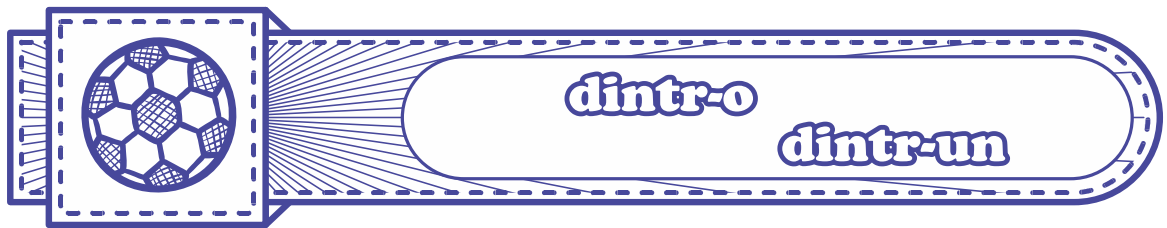
5. Corectează greșelile și scrie corect ortogramele.

„Dar iată că într-o zi,
Când vifornița porni,
Greierele se trezi.“

(La Fontaine – *Greierele și furnica*)

„Întrun târziu, mama spuse ursului:
– Stai liniștit la vatră, aici ești ferit
de frig.“

(W. Grimm – *Povești*)

1. Completează propozițiile cu **dintr-o** și **dintr-un**.

- ↪ _____ cameră a ieșit o pisică neagră.
- ↪ O pasăre a zburat _____ tufă.
- ↪ Un leu a scăpat _____ cușcă la zoo.
- ↪ Bunica a luat _____ coș două mere.

2. Adaugă cuvinte potrivite.

3. Continuă propozițiile:

- ↪ Ursul a ieșit dintr-un _____.
- ↪ Fetița citea o poveste dintr-o _____.
- ↪ Dintr-o tufă _____.
- ↪ Cenușăreasa a coborât dintr-o _____.
- ↪ Broscoiul a fost adus dintr-un _____.

4. Scrie în spațiile libere **dintr-o** și **dintr-un**.

- ↪ _____ carte a citit o poveste cu zmei.
- ↪ A venit _____ oraș îndepărtat.
- ↪ A cumpărat penarul _____ librărie.
- ↪ _____ dată s-a făcut o liniște deplină.

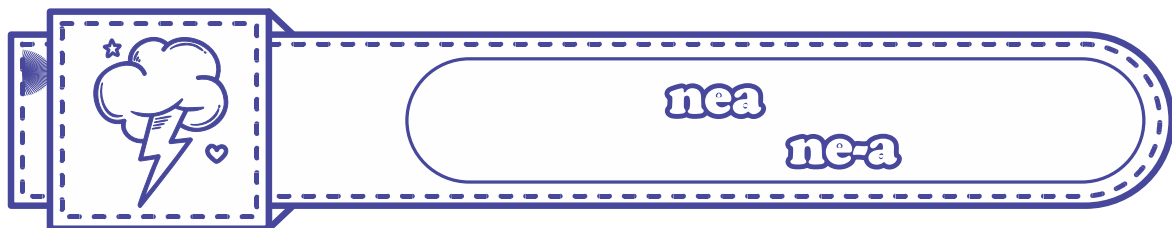
5. Subliniază greșelile. Scrie corect cuvintele în spațiul dat.

Un iepure fricos a sărit dintro tufă. Bunica scoate dintrun dulap o haină cu blană la buzunare.

Nea se scrie fără cratimă
(liniuță de unire) atunci când:

- este un cuvânt cu înțeles de sine stătător;
- se poate înlocui cu cuvântul **zăpadă, omăt, nenea**;
- arată un îndemn adresat unui animal domestic.

fulgi de **nea**
nea Vasile
Nea, Azorel!

nea
ne-a

Ne-a se scrie cu cratimă
(liniuță de unire) atunci când:

- nu se poate înlocui cu **zăpadă, omăt, nenea**;
- este format din două cuvinte care se rostesc împreună, într-o singură silabă.

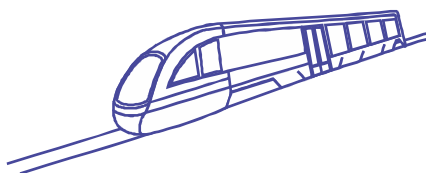
ne-a certat
ne-a arătat
ne-a explicat

1. Completează spațiile libere cu **nea** și **ne-a**.

- Bunica lui Cornel _____ spus o poveste.
- Norii cenușii cerneau fulgi de _____.
- Într-o zi _____ chemat _____ Grigore la el în grădină.
- Nu tot ce _____ povestit fetița era adevărat.

2. Taie forma greșită a cuvintelor **nea** și **ne-a**.

- Ne-a** / **Nea** Paul a sosit în gară cu trenul accelerat.
- Iarna **ne-a** / **nea** adus fulgi pufoși de **ne-a** / **nea**.
- Bunicul **ne-a** / **nea** întâmpinat cu mere coapte.
- După ce **ne-a** / **nea** învățat cântecul, am mers la săniuș.

3. Alcătuieste enunțuri cu ajutorul grupurilor de cuvinte: **nea Ion, ne-a trezit, covor de nea.**

---

4. Scrie în cerculeț numărul greșelilor și corectează.

„Cine s-a jucat azi noapte
Că nea uns pomii cu lapte.“

(Tudor Arghezi – *Joc de chiciuri*)

Ne-a Costache mâna caii care trăgeau săniile grele prin stratul de ne-a alb ca varul.

---

5. Completează spațiile libere cu cuvinte potrivite.

ne-a

---

nea

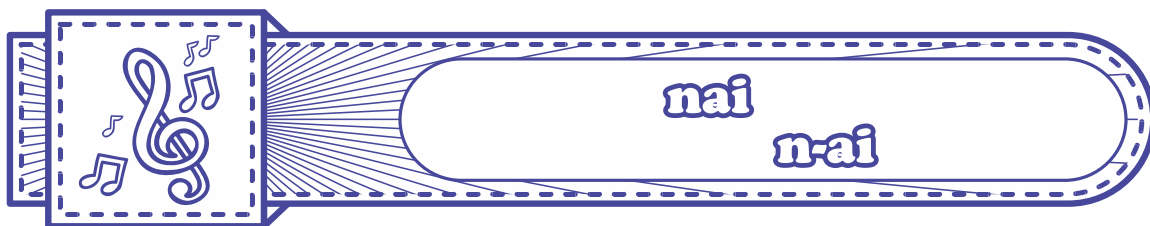

---

6. Continuă propozițiile.

- Nea Vasile _____.
- Plapuma de nea _____.
- Laura ne-a _____.
- Am înțeles de la nea _____.
- Bunica ne-a oferit _____.

Nai se scrie fără cratimă
(liniuță de unire) atunci când:

- este un cuvânt cu înțeles de sine stătător;
- denumește un instrument muzical de suflat.

cânt la **nai**
am un **nai**

N-ai se scrie cu cratimă
(liniuță de unire) atunci când:

- este format din două cuvinte care se rostesc împreună, într-o singură silabă.

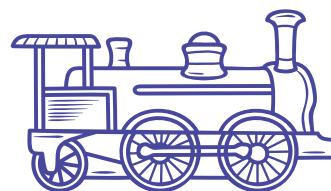
n-ai vorbit
n-ai dormit
n-ai avut

1. Completează spațiile libere cu **nai** și **n-ai**.

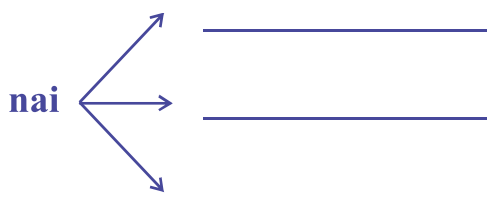
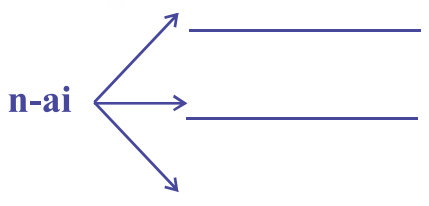
- ➔ Tu _____ fost astăzi la film cu colegii.
- ➔ Profesorul de _____ te-a lăudat părinților.
- ➔ _____ luat o notă bună la testul de matematică.
- ➔ În weekend merg la concert și cânt la _____.

2. Încercuiește forma corectă a cuvintelor **nai** și **n-ai**.

- ➔ Tu **nai** / **n-ai** prins trenul spre Constanța.
- ➔ De ziua lui, Mihai a primit un **nai** / **n-ai**.
- ➔ La școală **nai** / **n-ai** răspuns când ai fost întrebat.
- ➔ Mama mi-a dăruit un **nai** / **n-ai** fermecător.

3. Adaugă cuvintele care lipsesc.

4. Corectează greșelile.

Într-o seară de vară, Costel asculta la radio un concert magic la n-ai. Instrumentele se auzeau fermecător. Când nai teme multe, ar fi bine să ascuți sunetele scoase de n-ai.

---

5. Colorează casetele în care cuvintele **nai** și **n-ai** sunt scrise corect.

Vasile mi-a adus un nai și un fluier de ziua mea.
Tu nai timp să mergi în vacanță cu bunicii.
Dacă n-ai cort, mergi la hotel să te cazezi.
Nu știam că n-ai bani să cumperi cartea.

6. Alcătuieste enunțuri cu ajutorul cuvintelor **nai** și **n-ai**.

nai

---

n-ai

---

7. Colorează cercurile în care grupurile de cuvinte sunt scrise corect.

nai
din
bambus

n-ai
prioritate

na-i
haină

nai
meritat

nai
minunat

n-ai
strigat